

MÙA XUÂN VÀ MẸ

Tùy bút – Nguyễn Đạt

Sáng mùng một Tết, tôi đánh thức lũ trẻ dậy sớm, thay cho chúng những bộ áo quần mới, chuẩn bị mừng tuổi bà và đi thăm thú họ hàng nội ngoại nhưng chẳng thấy đâu, tìm mãi mới bắt gặp bà đang ngồi bên gốc mai già cạnh hòn non bộ tí tặn cuối vườn. Bà ngồi đó, tấm lưng hơi còng xuống bởi gánh nặng của thời gian, đôi mắt mờ đục thẫn thờ dờ về cõi xa xăm, trầm ngâm suy nghĩ. Bà đang hồi tưởng lại đoạn đời đã qua của mình.. Có một chút gì man mác trong hương xuân mà tôi không thể lý giải rõ ràng được; hình như đó là một chút suy tư, một chút băng khuâng, tiếc nuối cộng với một chút nỗi niềm ân hận bởi lâu nay mình quá chú tâm tới công ăn việc làm mà ít để ý đến tình cảm riêng tư của mẹ chẳng!? Nghĩ thế lòng tôi như nghẹn lại, đôi mắt đắm lệ nhìn người với một trời thương nhớ mênh mang.

... Tuy sinh ra trong cảnh nhà nghèo nhưng tôi may mắn được trải qua tuổi ấu thơ hồn nhiên vô tư trong vòng tay từ ái và tình yêu bao la của mẹ. Từ mẹ, tôi học được đôi chút quán xuyến đảm đang nhưng phải tội, tôi thường quá ham vui và quên lời mẹ dạy. Mỗi khi giận con, mẹ chỉ cặm cụi làm việc hoặc âm thầm lặng lẽ ngồi khóc một mình mà mãi sau này tôi mới biết. Đôi lúc tôi cũng tỏ ra ân hận nhưng sau đó rồi vẫn chứng nào tật ấy; và cũng chưa bao giờ biết nói một lời khôn khéo để xoa dịu nỗi niềm khổ đau của mẹ. Với tôi thuở ấy, chỉ nhớ tới mẹ khi nào bụng thấy đói hoặc cần ít tiền mua quà, sắm sửa một món đồ chơi, hoặc những lần mẹ lỡ bệnh nặng phải cáng đáng việc vo gạo xách nước, nấu cơm hay bế em thay mẹ.

Năm nào tựu trường tôi cũng đòi mẹ may mấy bộ áo quần mới dẫu áo quần cũ vẫn còn dùng được, tết đến cũng bắt mẹ sắm những bộ đồ, vật dụng thật mô-đen, thật đắt tiền để khoe với chúng bạn, và điều đáng trách là tôi đã nhận quà của mẹ như một sự đương nhiên chẳng hề tỏ lòng biết ơn mẹ, không cần tự hỏi trong hoàn cảnh khó khăn như thế, mẹ đã vất vả chạy vạy thế nào để đáp ứng cho con. Tôi dường như chỉ biết nhìn ngắm bản thân mà quên đi sự lao nhọc của mẹ. Một lần, tôi còn muốn đòi một chiếc xe đạp mới vì muốn trong mắt mọi người, mình được xem như một người giàu sang, chẳng thua kém ai. Mẹ nhẹ nhàng khuyên tôi nên biết tiết kiệm, biết quý trọng những gì mình đang có, nhưng chẳng những tôi không nghe lời lại còn giận hờn, làm reo và ngồi khóc suốt buổi làm mẹ phải đau lòng, chỉ khi lớn lên có gia đình, tôi mới thấy được người mẹ đã phải lao nhọc biết bao để lo toan cho con cái; nhất là vào những lúc chúng sốt cao bởi trái gió trở trời phải nằm viện. Giữa đêm hôm khuya khoắt ngồi một mình đếm từng giọt nước biển nhỏ vào cơ thể đứa con thơ, cầu sao cho qua cơn nguy kịch. Giờ đây tôi mới hiểu, với đồng lương công nhân vệ sinh ít ỏi hồi đó, mẹ phải chật vật lắm mới lo cho cả nhà đầy đủ, mẹ đâu có dành phần nào cho riêng mình, Mẹ đơn sơ thế, cực nhọc vì con thế, vậy mà... Ôi! Tình mẹ bao la, suốt đời tận tụy, vất hết hơi sức hy sinh vì con mà chẳng đòi hỏi điều gì. Mẹ là vậy đó: hào phóng ban phát hết cái gia tài của mình là lòng thương đầy ắp không vơi: *Mẹ nghĩa là tất cả – Là cho đi không nhận lại bao giờ.*

... Tôi khẽ khàng dẫn mấy đứa con tiến đến bên bà định mừng tuổi nhưng thấy mấy ngón tay bà đặt trên đầu gối run run, lòng tôi như chùng lại... Ôi! Có đúng là **mừng** không khi thời gian đang mỗi ngày một vắt kiệt sức lực mong manh của bà?! "*Mẹ già như trái chín cây, Gió lay mẹ rụng, con rày mò côi. Mò côi... tội lắm ai ơi!...*" Lời hát từ đâu đó văng lên bên tai khiến cho lòng tôi càng thêm sầu tủi. Rồi

ràng tuổi tác như đang đẩy bà xa dần với cuộc sống, xa dần với đám cháu con mà bà hằng quý mến thương yêu...

Một chiếc lá vàng đột ngột lia cành, nó chơi trò tàu lượn giữa không trung một hồi như lưu luyến trước khi sà xuống mặt ao lăn tăn dọn sóng rồi xuôi chảy theo dòng... Mẹ ơi! Mẹ ơi!...

BẾN YÊU THƯƠNG

*Con về thăm chỗ mẹ nằm
Liêu xiêu bóng nắng muộn mằn rớt rơi
Chao nghiêng cánh nhận lưng trời
Lòng con bỗng thấy vơi vơi nhớ thương*

Nhớ từng cọng tóc pha sương

Bàn chân chai sạn chải bươn một đời

Lo toan vẫn nở nụ cười

Dịu dàng như gió ngàn khơi vỗ về

*Một mình thức với sao khuya
Năm năm tháng tháng sẻ chia ngọt bùi
Phồng phao con lớn thành người
Là trong mắt mẹ một trời an vui*

Giọt nào mặn chát bờ môi

*Giọt nào ngọt ấm biển đời yêu thương?
Giọt nào ghi dấu cội nguồn
Để cho vương vấn, vấn vương mãi hoài!*

*Con về giữa bóng chiều phai
Liêu xiêu vạt nắng lạc loài rớt rơi
Ngồi bên phân mộ đơn côi
Nhặt từng ngọn cỏ bồi hồi nhớ thương.*

Nguyễn Đạt